

Za poduk in kratek čas.

S trebuchom za kruhom.

(Dalje.)

Hej, kak razloček! Tam v mirni Bistrici je bil Lovrenc gospodar in odbornik občinski; ljudje so ga spoštovali; imel je posestvo in vsak dan gotovi kruh; po velikih praznikih je svetil pri maši pred altarjem: tu je pa bil zadnji izmed vseh; bil je kakor pes zabloden na tuje dvorišče, plah, tresoč se, cvileč in izstradan. V prvem času nadlog sta se pogostoma spominjala srečnejših dnij, govoreč: »Boljše ti je bilo v Bistrici«. Vest je upila: »Lovrenc, čemu si zapustil Bistrico?!« Mnogokrat so ga obhajale strašne skušnjave, da bi si vzela življenje, da ga je zapustil Bog; ali Bog ga ni zapustil; le um ga je zapuščal.

Največja bolelost pa je bila domotožnost, hrepenenje po Bistrici, po slovenski zemlji. Mučila ga je po dnevi in po noči. A to je bilo tem hujske, ker ni vedel, zakaj se v njem mučno zviija in trga kmetjska duša; ali njemu je bilo treba gozda borovega in polja, hiš s slamo kritih, kmetov in duhovnikov ter vsega tega, nad čemer rojstveno nebo visi. Včasih bi si rad izpulil lase, ali se vrgel na zemljo, ali tulil, kakor pes na lancu, ali klical, kakor v blodnji — koga? sam ni vedel. On ječi in zove Jezusa; a tu ni križa nikjer, nihče ne odgovarja; le mesto hrumi in šumi; na slami pa sedi dekle z očmi uprtimi v tla — izstradano in trpi tiho.

Sedela sta v tem hipu; on na stolčku; ona pa na slami. Pretekla je ura za uro; ali govorila nista nič. O čem bi pa tudi govorila? Boljše je, da se krvavečih ran ne dotikaš! Naposled vendar reče Lovrenc:

»Micka! ne morem več vzdržati in tudi ti ne zdržiš; pojdem na obrežje drv lovit! zanetiva si in morda se najde kaj jesti.«

Ni odvrnila nič; šel je. Naučil se je že loviti v pristanišču kosce desek od zabojev, katere meče voda na obrežje. Mnogokrat so ga suvali pri tem delu; včasih je našel tudi kaj za na zob, kake ostanke pokvarjenega sočivja, vrženega s parnikov; pri tem je za hip pozabil nadlog in domotožja. Danes je nalovil v kratkem dosti desek. Zibali so se tudi kupčki neke zelenjadi na valovju. Potegnil jih je k sebi in pojedel, kar se mu je užitnega zdelo. Da dekle ni jedlo, na to še mislil ni.

Usoda se mu je vendar-le nasmehnila. Vračaje se domov sreča velik voz krompirja, ki je med potom v pristanišče obtičal v razvoženi cesti. Lovrenc hitro zgrabi za prečke in počne z voznikom vred porivati kolesa. Težko je bilo; v križu ga je zabolet; ali naposled potegnejo mule; voz je skočil; ker je pa bil naložen vrhovato, vsipalo se je ž njega obilo krompirja. Voznik ni mislil na to, da bi ga pobral; zahvalil je Lovrenca za pomoč, zavpil na konje: »hi hot!« in odpeljal.

Lovrenc kar plane na krompir in ga pobira z drhtečima rokama. Bil je takoj boljše volje. Lačnemu človeku se vidi najden kos kruha, kakor najdena sreča; zatorej je stavec vračaje se domov, mrmral natihoma:

»No, hvala Bogu, da se je ozrl na uboštvo najino; drva imava; dekle zaneti; krompirja je toliko, da nama zadostuje za dvakrat. Bog je usmiljen. Dekle že pol-drugi dan nič ni jedlo; razveselilo se bode. Bog je usmiljen!«

Tako govoreč dvigne z jedno roko deske, z drugo pa potipava vsak hip, je-li mu krompir ne pada iz nedrij. Velik zaklad je nosil; zato je povzdignil oči zahvalno proti nebu in z nova mrmral: »Bog je usmiljen! Micka vstane brž, ko vidi, da imam krompir.«

Odkar je on odšel, se Micka ni ganila s slame.

Čutila je veliko muko in slabost; še misliti ni mogla; sicer je pa trpela udano zroč pred sebe z velikimi očmi, kakor ptica, katero mučijo. Na jedenkrat nekdo dveri odpre. Micka je menila, da so oče; zatorej ni dvignila hitro glave; pogledala je še le, ko je začula tuj glas: »Poberite se!«

Bil je to gospodar hiše, v kateri sta stanovala, star mulat, umazan, razcapan, obraza mračnega, lic naphanih s tobakom.

Ko ga deklica zagleda, strese se silno. Dolžna sta se bila za tekoči teden; a imela nista niti vinarja več. Potolaziti bi ga utegnila le s ponižnostjo; približa se mu torej, objame mu tiho noge in mu poljubuje roke. »Prišel sem po milreese«, dejal je.

Razumela je besedo »milreis« in zmajala z glavo; ob enem pa se trudila mu dopovedati, da sta že vse potrošila, da že drugi dan nimata kaj jesti in da bi se njiju usmilil. (Dalje prih.)

Smešnica. »Gospod«, sili čevljar Brcko v pečarja Lacka, »gospod, plačajte mi moj račun za obutev vaše rodbine, sicer ne zmorem jaz denarja za usnarja!« — »Kaj?« zavpije pečar, »kaj za usnje ste še na dolgu? Plačajte prej usnje, potem pa plačam jaz vam čevlje: usnje gre naprej, potem še le čevlji!«

Razne stvari.

(Selitev.) V torek so se č. oo. frančiškani v Mariboru preselili iz stare hiše v novo ter so guardijan o. Kalist Heric ob enem blagoslovili »cerkev za silo«, v kateri bode poslej božja služba, dokler se postavi nova cerkev.

(Nemška jeza.) Mestni zastop v Radgoni je vsprejel dne »ostro« resolucijo, v kateri z vso resnobo ugovarja slov. pismom, če jih vsprejema tudi le c. kr. okr. sodnija. Kaj skrbi to kje mesto, kar dela c. kr. sodnija?

(Podružnica) sv. Cirila in Metoda za Ptuj in okolico priredi shod pri Sv. Marjeti niže Ptuja v nedeljo dne 25. junija 1893 ob 3. uri popoldne v gostilni znanega rodoljuba gospoda T. Mikla. Opozarjamo vse rodoljube in zavedne Slovence iz Ptuja in okolice, naj se tega shoda udeležé. Program bode zanimiv; govori in petje bodo se vrstili; med drugimi bode tudi izvestno dobro ugajalo predavanje »o bitku pri Sisku«.

(Konfiskacija.) Včerašnja številka »Südst. Post« je ostala v rokah c. kr. okr. glavarstva ter se prireja dnes druga izdaja iste številke, brez dopisa »o tiskovinah dež. odbora«.

(Božjast.) Janez Zorko, gostač iz Svetle doline, je bolehal za božjastjo in dne 2. junija so našli mrtvega na poti iz Laškega trga v Svetino.

(Nevarno delo) je sklepanje vagonov in se zato rado prigodi, da delavec ostane mrtev med vagonoma. Tako se je zgodilo dne 5. junija Jožefu Likavniku, delavcu na železnici pri Zidanem mostu.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so poslali gostje pri Bratkovičevi ženitvi v Turjancih pri Kapeli 7 gold. 50 kr. Bog plati!

(Slov. sokol.) Dne 8. in 9. julija imajo slov. telovadna društva shod v Ljubljani ter se pripravljajo imenitne svečanosti ondi za-nje.

(Angelj varuh.) V Wiltnu pri Inomostu je padel te dni 5letni deček z okna v 3. nastropji doli v vrt. Nek gospod je to videl ter mu je hitel na pomoč, toda deček mu pride že po stopnjicah nasproti, in se ni bil nič potrl.

